

Noorim Eluliinile helistaja oli kuue-aastane laps

Ülle Suur

Eluliini juhataja

Eelmisel aastal kasutas Eluliini usaldustelefoni 312 noort inimest. Noorim neist oli vaid 6-aastane, kes ei saanud aru, miks tema vane-
mad kogu aeg kodust ära on ja teda koos noorema õega üksi jätavad. Ja miks nende kodu ei ole selline, nagu on teistel lastel. Miks ema ajab vahel isa kodust ära. Miks neile ei tehta kodus selliseid sööke nagu teistele lasteaia lastele. Ja miks ema ja isa neid löövad, kuigi nad mida-

gi paha pole teinud.

Probleemid, millega lapsed ja noored Eluliini poole pöörduvad, on tõsised ja mõtlemapanevad.

Nõutus, üksindus ja hirmud. Esimesel ja teisel kohal on peaaegu võrdselt kaks küsimust: mida teha ja kuhu pöörduda, kui on mure; mida teha siis, kui vane-
mad ei mõista ja neil pole aega. Seega siis info puudus meditsiiniabi, nõustamiskeskuste, õppimisvõimaluste, turvakodude jms kohta.

Kolmanda koha laste ja kuni 20-aastaste noorte prob-

leemide järjestuses võtab endale hirm. Väikesed lapsed kardavad vägivalda ja seda, et nad jäetakse üksi või on juba jäetud. 15–20-aastaste hirmud seostuvad valikutega, mida nad on sunnitud tegema: iseseisvumise ja kodust lahkumisega seotud hirm tuleviku ees, madalast enesehinnangust põhjustatud ebaõnnestumiste ja läbi-kukkumiste kartus.

Järgmisena selgus tõsiasi, et nii lapsed kui ka juba oma iseseisvat elu alustanud noored tunnevad end üksikuna. Vanematega jagatak-

se oma läbielatud väga pin-napealselt, kui üldse. Tuntakse puudust lähedasest, kellele võiks kõik südameasjad hingelt ära rääkida.

Koolimured, väsimus ja elutüdimus. Alles viiendal kohal mullu Eluliini poole pöördunud laste ja noorte probleemide järjestuses on kool, õppimine ja kooliskäimisega seonduv. Murelikuks teeb noori vastuolu valikute rohkuse ja materiaalsete võimaluste vahel. Samuti see, et need valikud ja otsused tuleb enamjaolt teha üksinda ja sageli on nad ju-

ba ette nurjumisele määratud sel lihtsal põhjusel, et keegi lähedastest kas ei taha või ei ole võimeline neid toetama.

Väga paljude Eluliini vajajate põhiprobleem pole mitte kool ja kooliskäimisega seonduv, vaid väsimus ja elutüdimus.

Vägivalda all kannatav laps tunneb lisaks väsimusele ja elutüdimusele ka jõuetust. Eluliini poole on pöördunud 8- ja 10-aastased lapsed, kes on kodust välja aetud; teismelised noored, kes on ise ära jooksnud, et mitte

näha ja (või) tunda seda, mis neid endid või teisi pereliikmeid kodus ootab. Kõikidest vägivalda liikidest enam on Eluliini poole pöördunud lapsed ja kuni 20-aastased noored pidanud taluma füüsilist vägivalda. Sellele järgnevad seksuaalne ja emotsionaalne vägivald ning koolivägivald.

Ülejäänud mured. Nii nagu on olemas seos vägivaldses keskkonnas elava lapse ja tema elust lahkumise soovi vahel, on Eluliinilt abi otsinud laste ja noorte puhul olemas seos seksuaal-

Kuhu murega pöörduda

ELULIIN:

usaldustelefon: 6 55 80 88 iga päev kell 19-7. Tallinna ja Harjumaa elanikele tasuta, mujalt lisandub kaugekõnemaks.

Abistamine kirja teel: Eluliin PK 5007, Tallinn 11002.

Elektronposti kaudu: eluliin@jofo.ee

Kodulehekülg internetis: <http://eluliin.jofo.ee/>

eluprobleemide ning soovimatu raseduse vahel. Seksuaalelu probleemide hulka kuuluvad peamiselt teadmiste vähesus (või olematus) kehas toimuvate muutuste, suguelu alustamise ja rasedusvastaste vahendite kasutamise kohta. Küsimus

on taas jahedates peresuhetes. Lapse või noore inimesega pole kunagi seksuaalelu teemadel räägitud; tal on olnud ääretult ebameeldivaid seksuaalkogemusi põhjusel, et ta neist asjust mitte midagi ei tea. Ja tal pole olnud kedagi, kelle käest küsida.